

Jämförelse för Danderyds kommun

Avfallstaxans parametrar

Avfallstaxan fokuserar på nedanstående parametrar. Inom dessa parametrar kan varje fastighetsägare själv bestämma i vilken mån denne vill lägga fokus och engagemang. Detta i sin tur kommer att påverka kostnaden för avfallshanteringen på fastigheten.

Viktavgiften beror på hur mycket avfall som slängs i kärlet. Innehållet i kärlet vägs vid varje tömning. Det innebär att abonnenten betalar för det avfall som lämnas. Ju mer som sorteras ut och återvinns, desto lägre viktavgift.

Att välja ett **abonnemang** som kräver utsortering av matavfall (oavsett om det är i ett matavfallskärl eller i en hemkompost) premieras över ett osorterat abonnemang.

Eftersom kommunen betalar entreprenören per tömning är det fördelaktigt att lägre **hämtningsintervall** premieras, både ur ett ekonomiskt perspektiv och för att minska transporterna.

Förändringar i förslag till ny avfallstaxa

Följande punkter är de stora förändringarna i avfallstaxan.

0 kr i viktavgift för matavfallet

Viktavgiften sänks från nuvarande 2,96 kr/kg till 0 kr/kg. Genom att ta bort viktavgiften för matavfallet kommer systemet med viktavgiften till sin fulla rätt. För att de beslutade matavfallsmålen ska kunna nås behövs att invånarna inte bara väljer ett sorterat abonnemang utan faktiskt väljer att separera matavfallet från restavfallet och aktivt använda sitt bruna kärl. En vikttaga där man inte betalar för något av det matavfall som sorterats ut uppmuntrar kontinuerligt till ett positivt beteende.

Dessutom är det också ekonomiskt fördelaktigt för avfallsverksamheten och då också direkt även för avfallsabbonenterna att sortera ut matavfallet då SÖRAB har 0 kr i behandlingsavgift för matavfallet. SÖRAB vill att kommunerna ska ha mycket fokus på matavfallsinsamling då SÖRABs nya eftersorteringsanläggningen inte fungerar optimalt om matavfall ligger i restavfallspåsen. Tekniska kontoret har sett att utsorteringen av matavfallet har stannat av, och med taxan antas det bli fler som väljer att sortera ut sitt matavfall. På så sätt ökar det sannolikheten att nå de mål som tekniska nämnden och kommunfullmäktige har satt när det gäller utsortering av matavfall och som i dagsläget inte nås.

Kostnaden för restavfallsvikterna blir enhetliga

I den nuvarande taxan har det funnits två olika viktavgifter beroende på vilken typ av abonnemang som valts, matavfallssortering eller osorterat. En abonnent som har sorterat ut matavfallet har betalat mindre för sitt restavfall än en abonnent som inte har sorterat ut matavfallet. När avgiften för matavfall tas bort föreslås att en del av intäktsbortfallet kompenseras med en höjd avgift på sorterat restavfall och att allt restavfall därmed ska kosta lika mycket oavsett abonnemang.

Månadshämtning

Avgiften för hämtning av restavfall 13 gånger om året sänks. Abonnemanget beviljas efter dispens från tekniska kontoret. Villkoret för dispensen är att matavfall sorteras ut i kärl eller genom hemkompost. Denna förändring gynnar de som har ytterst lite restavfall. Matavfallskärlet hämtas 26 gånger om året och gäller enbart en- och tvåfamiljshus på fastlandet.

Hämtningsintervall

I Danderyds kommun är den vanligaste hämtfrekvensen varje vecka för en- och tvåfamiljshus. Det är ytterst ovanligt och Danderyds kommun utmärker sig både inom SÖRAB och nationellt. Andra kommuner har i regel färre hämtningar som vanligaste abonnemangstyp. I nu gällande avfallstaxa är det billigare per hämtning om en- och tvåfamiljshusen får sitt kärl tömt varje vecka jämfört med varannan vecka. För att göra taxan mer rättvis, där alla betalar i princip lika mycket per hämtning, föreslås att abonnenter med hämtning varje vecka får en något höjd avgift.

För flerfamiljshus och verksamheter förslås att hämtning tre gånger i veckan eller fler, får en höjd avgift. Anledningen till detta är att det behöver finnas ett tydligare incitament att hellre ha fler kärl med tömning en, eller två gånger per vecka, än att ha färre kärl som måste hämtas ofta. Hämtning ofta innebär extra transporter vilket bör undvikas.

Tranholmen

För boende på Tranholmen kommer restavfallet hämtas vid fastighetsgräns under hela året, till skillnad från idag där avfallet lämnas vid anvisad plats på fastlandet under stor del av året.

Eftersom alla boenden på Tranholmen har samma möjlighet att sortera matavfall är det rimligt att alla även betalar samma avgift. Möjligheten att välja abonnemang osorterat föreslås därmed tas bort. Matavfallet kommer att kunna lämnas både på anvisad plats på fastlandet och dito på Tranholmen i gemensamma matavfallsbehållare.

Tilläggstjänster på Tranholmen och Stora Skraggen

Till skillnad från tidigare taxa så kommer tilläggstjänster, till exempel hämtning av grovavfall eller trädgårdsavfall, kunna beställas för boende på

Tranholmen och Stora Skraggen. Dock krävs att avfallet hämtas på fastlandet med personlig överlämning.

Gångavståndstillägg

Trenden i Sverige är att allt fler kommuner maximalt tillåter 20 meter mellan hämtningsfordon och avfallsbehållarna. I Danderyd vill avfallsverksamheten dock behålla den goda service som möjligheten till att få sina avfallsbehållare hämtat upp till 50 meter från hämtningsfordonet innebär. Idag betalar abonnenten en avgift per avfallsbehållare. I förslaget höjs avgiften för restavfallets gångväg men blir kostnadsfri för matavfallskärlet.

Grovavfall för hushåll

I den nya taxan görs hämtning av grovavfall från hushåll avgiftsfri. Syftet är att ge invånarna en ökad service eftersom återvinningscentral för grovavfall saknas inom kommunen. Speciellt kommuninvånare som saknar tillgång till bil torde uppskatta denna förändring. Denna hämtning föreslås omgärdas av vissa förpliktelser för att säkerställa hämtning i god ordning.

Trädgårdsavfall

Hämtning av trädgårdsavfall i kärl blir möjligt för flerfamiljshus och verksamheter att abonnera på. Det kommer även finnas möjlighet att hyra en tillfällig container för trädgårdsavfall. Denna tjänst fanns enbart för grovavfall tidigare.

Fallfrukt

Abonnemang på fallfruktshämtning blir möjligt för flerfamiljshus och verksamheter. Säckstorleken och hämtningsfrekvensen justeras för samtliga. Det kommer även vara möjligt att beställa enstaka hämtning av fallfrukt.

Felsorteringsavgifter

Felsorteringsavgifter föreslås att införas för samtliga fraktioner. Avgiften syftar till att öka kvalitén på det insamlade avfallet och minimera risken för straffavgifter från SÖRAB.

Bygg- och rivningsavfall

I och med lagförändringen, från och med årsskiftet, om att bygg- och rivningsavfall som utförs av privatpersoner är avfall under kommunalt ansvar finns denna tjänst med i nya avfallstaxan. Hämtning av sorterat bygg- och rivningsavfall blir möjlig i såväl container som i storsäck.

Jämförelse mellan abonnemang

Avgiftsexemplen består av den totala avgiften (fast- och viktavgift). Viktavgiften baseras på insamlingsstatistik och i snitt lämnar ett hushåll 392 kg avfall varav 80 kg av det är matavfall.

Exempel en- och tvåfamiljshus 1

Familj 1 bor i en villa och sorterar inte matavfall. De har idag ett 190 liters kärl för restavfall som hämtas en gång i veckan.

Exempel en- och tvåfamiljshus 1				
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>			
Dagens taxa, osorterat, hämtning 52 gånger per år	Fortsätter ha osorterat abonnemang, hämtning 52 gånger per år	Fortsätter ha osorterat abonnemang, hämtning 26 gånger per år	Vill sortera matavfall, hämtning 52 gånger per år	Vill sortera matavfall, hämtning 26 gånger per år
3 911 kr/år	4 396 kr/år	3 421 kr/år	3 347 kr/år	2 397 kr/år
Skillnad i avgift	+ 12,40%	- 12,53 %	- 14,42%	- 38,71%

Exempel en- och tvåfamiljshus 2

Familj 2 bor i en villa och komposterar sitt matavfall. De har idag ett 190 liters kärl för restavfall som hämtas en gång i veckan.

Exempel en- och tvåfamiljshus 2				
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>			
Dagens taxa, hemkompost, hämtning 52 gånger per år	Fortsätter hemkompost, hämtning 52 gånger per år	Vill sortera matavfall, hämtning 52 gånger per år	Fortsätter hemkompost, hämtning 26 gånger per år	Fortsätter hemkompost, hämtning 13 gånger per år
2 840 kr/år	3 349 kr/år	3 349 kr/år	2 561 kr/år	2 397 kr/år
Skillnad i avgift	+ 17,92 %	+ 17,92 %	- 9,82%	- 15,60%

Exempel en- och tvåfamiljshus 3

Familj 3 bor i en villa och sorterar matavfall. De har idag ett 190 liters kärl för restavfall samt 140 liters kärl för matavfall som hämtas varannan vecka.

Exempel en- och tvåfamiljshus 3				
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>			
Dagens taxa, sorterat, hämtning 26 gånger per år	Fortsätter sortera matavfall, hämtning 26 gånger per år	Fortsätter sortera men byter till hämtning 52 gånger per år	Fortsätter sortera men byter till hämtning 39 gånger per år	Fortsätter sortera men byter till hämtning 13 gånger per år.
2 535 kr/år	2 561 kr/år	3 347 kr/år	2 957 kr/år	2 397 kr/år
Skillnad i avgift	+ 1,03%	+ 32,03 %	+ 16,65	- 5,44%

Exempel BRF

BRF har 50 hushåll och sorterar matavfall. De har 2 stycken 660 liters kärl för restavfall och 2 stycken 140 liters kärl för matavfall. De har hämtning 156 gånger per år.

Exempel BRF				
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>			
Dagens taxa, sorterat, hämtning 156 gånger per år	Fortsätter sortera matavfall, hämtning 156 gånger per år	Fortsätter sortera men byter till hämtning 104 gånger per år	Fortsätter sortera men skaffar 2 till restavfallskärl och byter till hämtning 52 gånger per år	Fortsätter sortera men skaffar 5 till restavfallskärl och byter till hämtning 26 gånger per år.
99 105 kr/år	100 750 kr/år	91 998 kr/år	91 356 kr/år	89 293 kr/år
Skillnad i avgift	+ 1,66%	- 7,17%	- 7,82%	- 9,90%

Kommunikation

Då det är många förändringar som sker för avfallsverksamheten under samma period, exempelvis byte av entreprenör (december 2022) och nya fraktioner som ska samlas in (januari 2023), har tekniska kontoret arbetat fram en kommunikationsplan för hur invånarna ska informeras om de olika förändringarna som planeras, där avfallstaxan är en del av hela kommunikationspaketet.

Sedan beslutet om föreslagen avfallstaxa togs i tekniska nämnden i juni har tekniska kontoret gått ut på en direktupphandling för tryckeritjänst då ett antal nya tryckta produkter planeras att tas fram och skickas ut. Det handlar exempelvis om en ny tjänstekatalog och informationsmaterial av olika slag. Tekniska kontoret har i sin kommunikationsplan också sett ett behov av att ha riktad information till olika kundkategorier, exempelvis kan inte ett enfamiljshus få samma information som ett flerfamiljshus då vissa tjänster skiljer sig åt.

Tekniska kontoret har under 2022 anställt en matavfallsinspiratör på deltid för att få fler flerfamiljshus och verksamheter att redan i år börja matavfallssortera. Redan dagens taxa gör att det är mer förmånligt att sortera matavfall. Matavfallsinspiratörens arbete syftar till att uppfylla de målen som finns men också för att minska trycket på kundtjänstpersonalen om avfallstaxan genomförs.

Till en början var det planerat att avfallstaxan skulle börja gälla den 1 januari 2023 men för invånarnas skull valdes det att justeras till 1 februari 2023. Denna förskjutning av startdatum är på grund av flera faktorer. En av anledningarna är att tekniska kontoret ville ha god tid för att informera invånarna mellan att beslut tas och att avfallstaxan börjar gälla. Men också för att under större delar av december är det flera helgdagar då invånare samt även personal är ledig. Vidare handlar det också, som tidigare nämnts, att flera delar ur kommunikationspaketet behövs informeras om vid olika tillfällen under perioden. Därav ansågs det att det krävs tid för invånarna att ta emot informationen och få möjligheten att ställa frågor om förändringarna.

Resurser för avfallstaxan, samt övrigt kommunikationsmaterial, är planerad inom ramen för budget.